

בֶּאֱרָבֶע פָּנִים, וּמֵהֶם בִּשְׁתֵּי פָּנִים,
וּמֵהֶם בְּאַחַת. מֵהֶם אֵשׁ לֹהֵט,
וּמֵהֶם מִים. מֵהֶם רוּחַ. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלֹאכָיו
רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לֵהֵט.

וְכֹל הַרְקִיעִים אֱלוֹהַּ עַל אֱלוֹהַּ כְּגֹלְדֵי
בְּצִלִים, אֱלוֹהַּ לְמִטָּה וְאֱלוֹהַּ לְמַעְלָה.
וְכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ הוֹלֵךְ וְרוֹעֵשׁ
מֵאִמַּת רְבוּנָם. עַל פִּי נֹסְעִים,
וְעַל פִּי עוֹמְדִים. וּמַעַל לְכֻלָּם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנוּשָׂא הַכֹּל
בְּחִילוֹ וְתַקְפוֹ. כִּמוֹ כֵּן שֶׁבַע
אֲרָצוֹת לְמִטָּה, וְכֻלָּם בִּישׁוּב, פָּרַט
שְׁאֵלָה עֲלִיוֹנִים וְאֵלָה תַּחְתּוֹנִים.
וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל,
וִירוּשָׁלַיִם עֲלִיוֹנָה מִכָּל יוֹשֵׁב.

וְחִבְרֹנָה יוֹשְׁבֵי הַדְרֹם רְאוּ בְּסַפְרֵי
הַקְדְּמוֹנִים וּבְסַפְרוֹ שֶׁל אָדָם,
שֶׁכָּף מְחַלְקִים כָּל הָאֲרָצוֹת הַלְלוּ,
שֶׁכֻּלָּם נִמְצְאוּ לְמִטָּה כִּמוֹ אוֹתָם
הַרְקִיעִים שְׁלֹמְעֵלָה, אֱלוֹהַּ עַל אֱלוֹהַּ
וְאֱלוֹהַּ עַל אֱלוֹהַּ, וּבֵין כָּל אֶרֶץ וְאֶרֶץ
רְקִיעַ מְפָרֵד בֵּין זֶה לְזֶה, וְלִכְן
כָּל הָאֲרָצוֹת מְפָרֵשׁוֹת בְּשִׁמּוֹת,
וּבִינֵיהֶן גֵּן עֵדֶן וְגִיְהֵנָם, וְיֵשׁ
בִּינֵיהֶן בְּרִיּוֹת מְשֻׁנוֹת אֱלוֹהַּ מֵאֱלוֹהַּ,
כִּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, מֵהֵן בִּשְׁתֵּי פָּנִים
וּמֵהֵן בְּאֶרְבַּע וּמֵהֵן בְּאַחַת,
וּמֵרָאֵה שֶׁל אֵלָה אֵינוֹ כְּאֵלָה.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם
יֵצְאוּ מֵאָדָם, (אֵינוֹ כֵּן, שְׁלֹא) וְכִי יָרַד
אָדָם הָרִאשׁוֹן לְכָל הָאֲרָצוֹת
וְהוֹלִיד בָּנָיִם? וְכִמָּה נְשִׁים הָיוּ
לוֹ? אֵלָה אָדָם לֹא נִמְצָא אֵלָה
בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה מִכָּלָּם,
שֶׁנִּקְרָא תַּבַּל, כִּמוֹ שְׁאִמְרֵנוּ,
שְׁכָתוּב (מְשֻׁלִי ח) (מִשְׁחַקֵּת בְּתַבַּל אֶרֶצוֹ)
וַיֵּצֵא לְתַבַּל אֶרֶצוֹ. וְהַתַּבַּל הַזֶּה
אֲחוּזָה בְּרְקִיעַ שְׁלֹמְעֵלָה וְנִאֲחָזֶת
בְּשֵׁם הָעֲלִיּוֹן. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים

וְשִׁמְשֵׁינִי, מְשַׁנֵּינִי דָא מִן דָּא, אֵלִין עַל אֵלִין,
מְנַהוֹן בְּרוּ גְדַפִּין, וּמְנַהוֹן בְּד' גְדַפִּין. מְנַהוֹן
בְּד' פָּנִים. וּמְנַהוֹן בְּתַרִין פָּנִים, וּמְנַהוֹן בְּחַד.
מְנַהוֹן אֲשָׁא דְלֵהֵט. מְנַהוֹן מִיָּא. מְנַהוֹן רוּחָא.
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלֹאכָיו
רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לֵהֵט.

וְכֹלֵהוּ רְקִיעִין, אֵלִין עַל אֵלִין כְּגֹלְדֵי בְּצִלִים,
אֵלִין לְתַתָּא, וְאֵלִין לְעִילָא. וְכָל רְקִיעָא
וְרְקִיעָא, אֲזִלָּא וְרַעְשָׂא מֵאִמַּתָּא דְמֵאֲרִיהוּן.
עַל פּוּמִיָּה נְטֻלִין, וְעַל פּוּמִיָּה קִיּוּמִין. וְעִילָא
מְפֻלְהוּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְנֻטִיל כְּלָא בְּחִילִיה
וְתוּקִפִּיה. כְּגוּוֹנָא דָּא שְׁבַעָה אֲרָצוֹת לְתַתָּא,
וְכֹלֵהוּ בִישׁוּבָא בְּר' (ד' ק' ו' ע"א) דְאֵלִין עֲלֵאִין
וְאֵלִין תַּתָּאִין. וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עֲלָאָה מִכָּלָּא,
וִירוּשָׁלַיִם עֲלָאָה מִכָּל יוֹשֵׁבָא.

וְחִבְרֹנָא יְתֵבֵי דְרוּמָא, חָמוֹ בְּסַפְרֵי קְדְּמָאִי,
וּבְסַפְרָא דְאָדָם, דְהִכִּי מְחַלֵּק כָּל
אֵינוֹן אֲרָצוֹת, דְכֻלְהוּ מְשַׁתְּפְּחִי לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא
דְאֵינוֹן רְקִיעִין דְלְעִילָא. אֵלִין עַל אֵלִין, וְאֵלִין
עַל אֵלִין וּבֵין כָּל אֶרְעָא וְאֶרְעָא, רְקִיעַ דְמְפָרֵשׁ
בֵּין דָּא לְדָא. וְעַל דָּא כֻלְהוּ אֲרָצוֹת פְּרִישָׁן
בְּשִׁמְהֵן. וּבִינֵיהֶן גֵּן עֵדֶן וְגִיְהֵנָם. וְאִית בִּינֵיהֶן
כְּרִיּוֹן מְשַׁנֵּינִי, אֵלִין מִן אֵלִין, כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא.
מְנַהוֹן בְּתַרִין אֲנַפִּין, וּמְנַהוֹן בְּד', וּמְנַהוֹן בְּא'.
וְחִיזוּ דְאֵלִין לָאו כְּאֵלִין.

וְאִי תִימָא, הָא כָּל בְּנֵי עֲלָמָא מֵאָדָם נִפְקוּ, (לֹאוּ
הִכִּי דְלֹא) וְכִי נְחִית אָדָם הָרִאשׁוֹן לְכֻלְהוּ
אֲרָצוֹת, וְאוֹלִיד בְּנִין, וְכִמָּה נְשִׁין הָיוּ לִיה.
אֵלָא, אָדָם לֹא אֲשַׁתְּכַח אֵלָא בְּהָאִי עֲלָמָא
עֲלָאָה מִכָּלְהוּ, דְאֶקְרִי תַבַּל, כְּדִאֲמַרִינָן
דְכְּתִיב (מְשֻׁלִי ח) (ס"א מִשְׁחַקֵּת בְּתַבַּל אֶרֶצוֹ) וַיֵּצֵא לְתַבַּל

אֶרֶצוֹ. וְהָאִי תַבַּל אֲחִידָא בְּרְקִיעַ דְלְעִילָא, וְאֲתֵאֲחִידָא בְּשִׁמָּא עֲלָאָה. הַדָּא